

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ № 1351/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

(1) Отношенията между Европейския съюз (наричан по-долу „Съюзът“) и Хашемитското кралство Йордания (наричано по-долу „Йордания“) се развиват в рамките на Европейската политика за съседство (ЕПС). Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Йордания, от друга страна ⁽²⁾ (наричано по-нататък „споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания“), влезе в сила на 1 май 2002 г. Двустранен политически диалог и икономическо сътрудничество се развиват и в рамките на плановете за действие по ЕПС, последният от които обхваща периода 2010 — 2015 г. През 2010 г. Съюзът предостави на Йордания „статут на напреднало партньорство“, което предполага по-широки области на сътрудничество между двете страни. През 2013 г. споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания беше допълнено от Рамково споразумение между Съюза и Йордания относно общите принципи на участие на Йордания в програми на Съюза, с което се доразвива сътрудничеството между Съюза и Йордания.

(2) Йорданската икономика е значително засегната от вътрешни събития, свързани със събитията в Южното Средиземноморие след края на 2010 г., известни като „Арабската пролет“, и от текущите регионални размирици, по-специално в съседните държави Египет и Сирия. По-специално силният приток на бежанци от Сирия, търсещи убежище в Йордания, оказва сериозно въздействие върху икономиката на Йордания. В контекста на твърде

влошената икономическа среда в световен мащаб многократните смущения в доставките на природен газ от Египет, които са принудили Йордания да замени вноса на газ от Египет с по-скъпи горива за производството на електроенергия, както и значителните финансови средства, необходими за оказването на хуманитарна помощ на бежанците от Сирия, които се намират на територията на Йордания, доведоха до съществен външен и бюджетен недостиг на финансиране.

(3) От началото на Арабската пролет насам Съюзът нееднократно заявява подкрепата си за Йордания в процеса на икономически и политически реформи в държавата. Този ангажимент бе отново потвърден през декември 2012 г. в заключенията от 10-ата среща на Съвета за асоцииране между Съюза и Йордания.

(4) Географското положение на Йордания я определя като стратегическа държава за стабилността и сигурността в Близкия изток, но също така я превръща и в държава, особено уязвима към външни сътресения, едновременно в политически и в икономически аспект. Следователно е важно да се окаже адекватна подкрепа на Йордания и да се задълбочи политическият и икономическият диалог между Съюза и Йордания.

(5) Йордания предприе поредица от политически реформи, водещи на първо място до приемането от парламента на Йордания през септември 2011 г. на над 40 изменения на конституцията, което представлява значителна стъпка към напълно действаща демократична система. Политическата и икономическата подкрепа на Съюза за процеса на реформа в Йордания е в съответствие с политиката на Съюза по отношение на региона на Южното Средиземноморие, уредена в контекста на ЕПС.

(6) В съответствие със съвместната декларация на Европейския парламент и на Съвета, приета заедно с Решение № 778/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, макрофинансовата помощ от Съюза следва да е извънреден финансов инструмент на необвързана и непосочена подкрепа за платежния баланс, насочена към възстановяване на устойчивото външно финансиране на държавата бенефициер, и да подпомага прилагането на политическа програма, съдържаща строги мерки за коригиране и структурни реформи, предназначени да подобрят

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

⁽²⁾ Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Хашемитското кралство Йордания, от друга страна (ОВ L 129, 15.5.2002 г., стр. 3).

⁽³⁾ Решение № 778/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 15).

положението на платежния баланс, в частност през програмния период, както и да укрепва прилагането на съответните споразумения и програми със Съюза.

- (7) През август 2012 г. властите на Йордания и Международният валутен фонд (МВФ) договориха тригодишно стендбай споразумение („програма на МВФ“) за 1 364 милиона специални права на тираж (СПТ) като непредпазна мярка в подкрепа на йорданската икономическа програма за приспособяване и реформи. Целите на програмата на МВФ съответстват на целта на макрофинансовата помощ от Съюза, а именно облекчаване на краткосрочни затруднения на платежния баланс, и на прилагането на строги мерки за коригиране, съответстващи на същата цел.
- (8) Съюзът е предоставил 293 милиона евро под формата на безвъзмездни средства за периода 2011 — 2013 г. по неговата редовна програма за сътрудничество в подкрепа на йорданската програма за политическа и икономическа реформа. В допълнение 70 милиона евро бяха отпуснати на Йордания през 2012 г. в рамките на програмата „Подкрепа за партньорство, реформи и приобщаващ растеж“ (SPRING), както и 10 милиона евро хуманитарна помощ от Съюза за подпомагане на сирийски бежанци.
- (9) През декември 2012 г. Йордания поиска макрофинансова помощ от Съюза с оглед на влошаващото се икономическо положение и на перспективите.
- (10) Тъй като Йордания е държава, участваща в ЕПС, тя следва да бъде считана за отговаряща на условията за получаване на макрофинансова помощ от Съюза.
- (11) Като се има предвид, че все още е налице значителен остатъчен недостиг на външно финансиране в платежния баланс на Йордания над средствата, предоставени от МВФ и други многостранни институции, въпреки изпълнението от Йордания на строги програми за икономическа стабилизация и реформи, и предвид уязвимостта на външния платежен баланс на държавата към външни сътресения, което изисква поддържане на валутните резерви на подходящо равнище, макрофинансовата помощ от страна на Съюза, която трябва да бъде предоставена на Йордания („макрофинансова помощ от Съюза“), при настоящите извънредни обстоятелства се счита за подходящ отговор на искането на Йордания за подкрепа на икономическата стабилизация заедно с програмата на МВФ. Макрофинансовата помощ от страна на Съюза подпомага икономическата стабилизация и програмата за структурни реформи на Йордания, като допълва средствата, предоставени в рамките на финансовото споразумение с МВФ.
- (12) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да е насочена към подпомагане на възстановяването на устойчиво външно финансиране за Йордания, а оттук и подпомагане на нейното икономическо и социално развитие.
- (13) Определянето на размера на макрофинансовата помощ от Съюза се основава на подробна количествена оценка на остатъчните нужди на Йордания от външно финансиране

и взема предвид капацитета ѝ да се финансира със собствени средства, и по-конкретно международните резерви, с които разполага. Макрофинансовата помощ от Съюза следва да допълва програмите и средствата, осигурени от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчитат очакваният финансов принос от многостранни донори и нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между Съюза и други донори, както и предварително съществуващото разпределение на другите инструменти на Съюза за външно финансиране в Йордания и добавената стойност на цялостното участие на Съюза.

- (14) Комисията следва да гарантира, че макрофинансовата помощ от Съюза съответства в правно отношение и по същество на основните принципи, целите и мерките, предприети в различните области на външната дейност и в рамките на други съответни политики на Съюза.
- (15) Макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Йордания. Службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за макрофинансова помощ, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност.
- (16) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя ангажмента на Йордания за общи ценности със Съюза, включително демокрация, правова държава, добро управление, зачитане на правата на човека, устойчиво развитие и намаляване на бедността, както и нейния ангажимент по отношение на принципите за отворена и справедлива търговия, основана на правила.
- (17) Предварително условие за предоставянето на макрофинансова помощ от Съюза следва да е съблюдаването от Йордания на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система и правова държава, и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека. Освен това конкретните цели на макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подобряват ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания и да насърчават структурните реформи, насочени към подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, създаване на работни места и фискална консолидация. Комисията следва редовно да наблюдава както спазването на предварителното условие, така и постигането на тези цели.
- (18) С оглед осигуряване ефикасната защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, Йордания следва да предприеме подходящи мерки относно предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всякакви други нередности във връзка с помощта. Освен това следва да се предвиди извършването на проверки от страна на Комисията и на одити от страна на Сметната палата.

- (19) Отпускането на макрофинансова помощ от Съюза не засяга правомощията на Европейския парламент и на Съвета.
- (20) Размерът на средствата, необходими за макрофинансова помощ, следва да съответства на бюджетните кредити, предвидени в многогодишната финансова рамка.
- (21) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде управлявана от Комисията. За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът могат да следят изпълнението на настоящото решение, Комисията следва редовно да ги информира за развитието по отношение на помощта и да им предоставя съответните документи.
- (22) С цел гарантиране на еднакви условия за изпълнението на настоящото решение, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.
- (23) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде обвързана с условия на икономическата политика, които ще бъдат определени в Меморандума за разбирателство. За да се осигурят еднакви условия на изпълнение, както и за по-голяма ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори такива условия с йорданските органи под надзора на Комитета на представители на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Съгласно този регламент процедурата по консултиране следва по принцип да се прилага за всички случаи с изключение на предвидените в регламента. Като се има предвид потенциално важният ефект на помощта, която превишава 90 милиона евро, е уместно за операциите над този праг да се използва процедурата по разглеждане. Предвид размера на макрофинансовата помощ от Съюза за Йордания процедурата по разглеждане следва да се прилага за приемането на Меморандума за разбирателство и за намаляване, спиране или отмяна на помощта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът предоставя на Йордания макрофинансова помощ („макрофинансова помощ от Съюза“) с максимален размер 180 милиона евро с цел подпомагане на икономическото стабилизиране и реформите в Йордания. Помощта се отпуска на Йордания като принос за покриване на нуждите на платежния баланс, определени в програмата на МВФ.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

2. Пълният размер на макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя на Йордания под формата на заеми. Комисията е оправомощена от името на Съюза да заема необходимите средства от капиталовите пазари или от финансовите институции и от своя страна да ги отпуска като заем на Йордания. Максималният срок до падежа на заемите не трябва да надхвърля 15 години.

3. Отпускането на макрофинансова помощ от страна на Съюза се управлява от Комисията по начин, който е в съответствие със споразуменията или договореностите между МВФ и Йордания и с ключовите принципи и цели на икономическата реформа, заложили в споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания, както и в Плана за действие ЕС—Йордания за периода 2010 — 2015 г., съгласуван в съответствие с ЕПС. Комисията осведомява редовно Европейския парламент и Съвета за развитието във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза, включително плащанията, и предоставя своевременно на тези институции съответните документи.

4. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя за срок от две години, считано от първия ден след влизането в сила на Меморандума за разбирателство, посочен в член 3, параграф 1.

5. Ако финансовите нужди на Йордания намалееят съществено през периода на отпускане на макрофинансовата помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, като действа в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 7, параграф 2, Комисията намалява размера на помощта, временно я спира или я отменя.

Член 2

Предварително условие за предоставянето на макрофинансова помощ от Съюза е съблюдаването от Йордания на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система и правова държава, и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека. Комисията следи изпълнението на това предварително условие през целия цикъл на макрофинансовата помощ от Съюза. Настоящият член се прилага в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета⁽²⁾.

Член 3

1. В съответствие с посочената в член 7, параграф 2 процедура по разглеждане Комисията договаря с властите на Йордания ясно определени условия на икономическата политика и финансови условия, като акцентът се поставя на структурните реформи и солидните публични финанси, от които зависи макрофинансовата помощ от страна на Съюза и които да бъдат установени в Меморандума за разбирателство („Меморандум за разбирателство“). Меморандумът за разбирателство съдържа график за изпълнение на тези условия. Условията на икономическата политика и финансовите условия,

⁽²⁾ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

определени в Меморандума за разбирателство, съответстват на споразуменията или договореностите, посочени в член 1, параграф 3, включително програмите за макроикономически корекции и структурни реформи, изпълнявани от Йордания с подкрепата на МВФ.

2. С тези условия се цели повишаване на ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания, включително по отношение на използването на макрофинансовата помощ от Съюза. Напредъкът по взаимното отваряне на пазарите, развиването на справедлива търговия, основана на правила, и други приоритети в рамките на външната политика на Съюза също се вземат надлежно предвид при определянето на мерки на политиката. Комисията редовно следи постигнатия при осъществяването на тези цели напредък.

3. Подробните финансови условия на макрофинансовата помощ на Съюза се определят в споразумение за заем, което се съгласува между Комисията и йорданските власти.

4. Комисията редовно проверява дали продължават да се спазват условията по член 4, параграф 3, включително дали икономическите политики на Йордания са в съответствие с целите на макрофинансовата помощ от страна на Съюза. В този процес Комисията си сътрудничи тясно с МВФ и Световната банка, а когато е необходимо, и с Европейския парламент и Съвета.

Член 4

1. При спазване на условията в параграф 3 Комисията предоставя макрофинансовата помощ от страна на Съюза на два транша по заема. Размерът на всеки транш се определя в Меморандума за разбирателство.

2. Сумите на предоставената от Съюза макрофинансова помощ се отпускат, когато това е необходимо, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 ⁽¹⁾.

3. Комисията решава относно изплащането на траншовете, при условие че е спазено всяко едно от следните условия:

а) предварителното условие по член 2;

б) има трайни задоволителни резултати при изпълнението на политическа програма, съдържаща строги мерки за коригиране и структурни реформи, подпомогната от споразумение за кредит с МВФ като непредпазна мярка; и

в) изпълнение, в определен срок, на икономическата политика и финансовите условия, съгласувани в Меморандума за разбирателство.

Изплащането на втория транш се извършва не по-рано от три месеца след изплащането на първия транш.

4. Ако условията по параграф 3 не са изпълнени, Комисията временно спира или отменя изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за това спиране или отмяна.

5. Макрофинансовата помощ от Съюза се изплаща на Централната банка на Йордания. В зависимост от разпоредбите, които предстои да бъдат съгласувани в Меморандума за разбирателство, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, финансовите средства от Съюза може да бъдат преведени на йорданското Министерство на финансите като краен получател.

Член 5

1. Операциите по получаване и отпускане на заеми, свързани с макрофинансовата помощ от страна на Съюза, се извършват в евро, с един и същ валютен и не ангажират Съюза с преобразуване на падежи, нито го излагат на валутни или лихвени рискове или на други търговски рискове.

2. Ако обстоятелствата позволяват и при искане от страна на Йордания, Комисията може да предприеме необходимите стъпки, за да гарантира, че в условията на заема е включена клауза за преждевременното му погасяване, съпроводена от съответната клауза в условията на операциите по получаване на заем.

3. Ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвената ставка по заема и по искане на Йордания, Комисията може да реши да рефинансира изцяло или отчасти първоначалните заеми или да реструктурира съответните финансови условия. Операциите по рефинансиране или реструктуриране се извършват в съответствие с параграфи 1 и 4 и не водят до удължаване на падежа на съответните заеми или до увеличаване на неизплатената главница към датата на рефинансиране или реструктуриране.

4. Всички разходи на Съюза във връзка с операциите по получаване и предоставяне на заеми по настоящото решение са за сметка на Йордания.

5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието на операциите, посочени в параграфи 2 и 3.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

Член 6

1. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията ⁽²⁾.

2. Усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза се ръководи чрез пряко управление.

3. Меморандумът за разбирателство и Споразумението за заем, подлежащи на съгласуване с Йорданските власти, съдържат разпоредби, които:

а) гарантират, че Йордания извършва редовни проверки за правилното използване на финансирането от бюджета на Съюза, предприема съответните мерки за предотвратяване на нередности и измами и ако е необходимо, предприема правни действия за събирането на средствата, предоставени съгласно настоящото решение, които са били незаконно присвоени;

б) осигуряват защитата на финансовите интереси на Съюза, по-конкретно като се предвиждат конкретни мерки във връзка с предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всички други нередности, засягащи макрофинансовата помощ от Съюза, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета ⁽³⁾, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾;

в) упълномощават изрично Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите или нейните представители, да провеждат проверки, включително проверки на място и инспекции;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

г) упълномощават изрично Комисията и Сметната палата да правят одити по време на срока на предоставяне на макрофинансовата помощ от Съюза и след него, включително одити на документи и одити на място, напр. оперативни оценки;

д) гарантират, че Съюзът има право на предсрочно пълно изплащане на заема, ако бъде установено, че във връзка с управлението на макрофинансовата помощ от Съюза Йордания е участвала в измама или корупция, или друга незаконна дейност, която е в ущърб на финансовите интереси на Съюза.

4. По време на усвояването на макрофинансовата помощ от страна на Съюза Комисията следи чрез оперативни оценки за надеждността на финансовите правила, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол в Йордания, които са от значение за помощта, както и за спазването от страна на Йордания на договорения график.

Член 7

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 8

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на настоящото решение през предходната година, включващ оценка на изпълнението. В доклада:

а) се разглежда напредъкът при усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза;

б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Йордания, както и на напредъка при изпълнението на политическите мерки, посочени в член 3, параграф 1;

в) се посочва връзката между условията на икономическата политика, определени в Меморандума за разбирателство, текущите икономически и бюджетни показатели на Йордания и решенията на Комисията за изплащане на траншовете по макрофинансовата помощ от страна на Съюза.

2. Не по-късно от две години след изтичането на срока за предоставяне на помощта, посочен в член 1, параграф 4, Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

Член 9

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS
